

ที่ นร ๑๒๐๖/๒๒๓

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ทหรือการมอบอำนาจในการดำเนินการกับนักเรียนทุนรัฐบาลกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ทส ๐๕๐๑/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร.ที่ นร ๑๒๐๖/๑๕๓ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงนามในคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๖๓/๒๕๕๒ มอบอำนาจให้
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้จัดทำสัญญาการรับทุนรัฐบาล สัญญาค้ำประกันการรับทุน
โดยผูกพันกับ ผู้ได้รับทุนและผู้ค้ำประกันและดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการผิด
สัญญา รวมทั้งการฟ้องร้องดำเนินคดีและหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามสัญญา และให้
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้แก่หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรร
ตลอดจนพนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานคดีซึ่งกรมทรัพยากรธรณีเห็นว่ากรณี
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมอบอำนาจช่วงให้กับกรมทรัพยากรธรณีซึ่งได้รับการจัดสรร
ทุนจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการดำเนินการดังกล่าวจากปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี เป็นการมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง จึงหารือว่า การมอบอำนาจจะต้อง
ดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ
พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือมีมติคณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. ให้ดำเนินการได้ตาม มาตรา ๑๔ แห่งกฎหมายดังกล่าว
หรือไม่ ประการใดและตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่าจะได้นำเรื่องนี้เสนอ
คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหาร
ราชการแผ่นดินพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า
โดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้
ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนั้น
จึงไม่ ...

จึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีคำสั่งที่ ๖๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ มอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้จัดทำสัญญาการรับทุนรัฐบาล สัญญาค้ำประกันการรับทุน โดยผูกพันกับผู้ได้รับทุนและผู้ค้ำประกัน และการดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการผิดสัญญา รวมทั้งการฟ้องร้องดำเนินคดีหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามสัญญานั้น ได้ระบุว่าจะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา ๓๘ (๒) ดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปแล้ว ดังนั้น คำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ ๖๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่องมอบอำนาจในการดำเนินงานเกี่ยวกับนักเรียนทุนรัฐบาล กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเป็นคำสั่งที่ออกมาโดยไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

นอกจากนี้ โดยที่มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “ เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดก็ได้ ”

จากบทบัญญัติของมาตรา ๓๙ ดังกล่าว กฎหมายบัญญัติให้ผู้มอบอำนาจสามารถกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจนั้นต่อไปให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้เท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงตามคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ ๖๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอำนาจในการมอบอำนาจช่วงให้แก่หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรทุน พนักงานอัยการ และเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานคดี ฉะนั้น คำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฉบับดังกล่าวเป็นการกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจช่วงให้แก่หน่วยงาน มิใช่มอบอำนาจช่วงให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งแต่อย่างใด กรณีจึงไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า คำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ ๖๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ เป็นคำสั่งที่ออกมาโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม

โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่มีผลใช้บังคับตั้งนั้นกรมทรัพยากรธรณี จึงควรที่จะแจ้งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวให้ถูกต้องตามบทบัญญัติมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ดังนี้

๑. การอำนาจอำนาจของกฎหมายในการมอบอำนาจจะต้องระบุว่าจะมอบอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. ในการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้จัดทำสัญญาการรับทุนรัฐบาล ฯลฯ โดยให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอำนาจในการมอบอำนาจช่วงต่อไปนั้น จะต้องระบุให้ชัดเจนว่า จะมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน เช่นในกรณีนี้ก็ให้ระบุไว้ว่า “ ให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอำนาจในการมอบอำนาจช่วงต่อไปให้แก่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ” ทั้งนี้ ตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งในการกำหนดให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอำนาจในการมอบอำนาจช่วงต่อไปให้แก่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีนั้น จะต้องกำหนดไว้ด้วยว่า “ และให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี มีอำนาจดำเนินการในเรื่องการฟ้องคดี การต่อสู้คดี และการดำเนินคดี รวมทั้งมีอำนาจในการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ให้ถ้อยคำ ถอนคำร้องทุกข์ มอบคดีให้พนักงานสอบสวนคดี การเข้าเป็นโจทก์ร่วมในชั้นศาล หรือให้มีอำนาจดำเนินการไปในทางจำหน่ายสิทธิได้ด้วย ”

๓. ในกรณีที่ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมอบอำนาจต่อไปให้กับอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีแล้ว ก็จะต้องดำเนินการจัดทำบันทึกความตกลงระหว่างปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีเป็นผู้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงด้วย ทั้งนี้ ตามนัยบทบัญญัติมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยในบันทึกความตกลงจะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังนี้

- (๑) ขอบเขตอำนาจที่ได้มอบ
- (๒) แนวทาง นโยบาย และข้อสงวนของการใช้อำนาจ
- (๓) ชื่อและตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อได้ในกรณีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการใช้อำนาจ แล้วให้ส่งสำเนาทันทีความตกลงและหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้แก่ ก.พ.ร. เพื่อทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุทธิรัตน์)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐